

Sfeerverslag informatieavond Wind op Zee-Schiermonnikoog

22 juni 2022 op Schiermonnikoog

De afgelopen maanden is door het ministerie van Economische Zaken en Klimaat gewerkt aan het Programma Aansluiting Wind Op Zee - Eemshaven. In dat programma staat de vraag centraal hoe de energie, opgewekt door windparken boven de Wadden in de Noordzee, aan land moet komen. Het programma is bedoeld om toekomstbestendige beslissingen te nemen over de inpassing van de benodigde infrastructuur.

Er zijn acht routes in beeld om stroomkabels en/of waterstofleidingen aan te leggen. De routes eindigen allemaal in de Eemshaven, waar behoefte aan energie is en waar veel infrastructuur beschikbaar is om de energie verder het land in te brengen. Alle routes hebben met elkaar gemeen dat ze het Waddengebied doorkruisen. Hoe dat moet, met welke technieken en waar dat het best past, wordt straks onderzocht. Het doel van deze avond was om input op te halen bij bewoners, grondeigenaren en belanghebbenden over wat zij als risico's, mogelijkheden, kansen en bedreigingen zien.

Uitgebreid onderzoek nodig

Ongeveer 20 personen zijn aanwezig wanneer burgemeester Ineke van Gent de informatieavond opent. Ze legt uit waarom we hier zijn en vertelt ook dat ze van mening is dat duurzame energie belangrijk is, maar dat het niet ten koste mag gaan van het Waddengebied. Daarnaast stipt Van Gent aan dat de cumulatieve effecten van gas, zout en nu de aanlanding wel erg veel is voor het UNESCO Werelderfgoed. Ze zegt dat we goed moeten onderzoeken wat de mogelijkheden zijn: "Je kan het in een keer verkeerd doen, maar je kan het ook in één keer goed doen." Met andere woorden: door nu goed in kaart te brengen welke effecten bij alle mogelijke routes horen, kan de beste (of beter: minst slechte) route worden gekozen.

Hoogleraar Pier Vellinga kwam hierna aan het woord. Hij is deskundige op het gebied van klimaatverandering en is verbonden aan de Vrije Universiteit Amsterdam, en voorheen ook aan de Wageningen Universiteit. Met een quiz introduceerde hij het onderwerp klimaatverandering. Hoeveel graden warmer is de aarde de afgelopen tijd geworden? Hoeveel centimeter is de zeespiegel gestegen? Vellinga legt uit wat de impact van klimaatverandering is en geeft aan dat de urgentie er iets aan te doen hoog is. Bijvoorbeeld door windenergie op te wekken. Enkele vragen of opmerkingen die uit het publiek kwamen zijn: Moeten we niet helemaal van gasboringen af? Waar laat je zonne-energie als het piekt?

Wind op zee een gegeven, de routes niet

Daarna presenteert Olaf Herfst (programmaleider bij het ministerie van Economische Zaken en Klimaat) het Programma Aansluiting Wind Op Zee - Eemshaven (PAWOZ). Hij start met de oproep om vragen en opmerkingen in te brengen en een open gesprek aan te gaan. Met de boodschap dat wind op zee een gegeven is: de klimaatwet is waar we ons aan moeten houden. Herfst legt uit dat de huidige ambitie groter is geworden ten opzichte van twee jaar geleden. En dat er nu niet één, maar twee windparken moeten worden aangesloten (naast Ten Noorden van de Waddeneilanden, ook windgebied Doordewind).

Er is geen voorkeursroute voor de kabels vanuit het ministerie. Daarom is deze avond zo belangrijk; in deze startfase wordt bepaald welke routes voor elektriciteitskabels en waterstofleidingen onderzocht worden en tot in welk detail. Enkele aanwezigen vragen zich af: Waarom leg je kabels niet naast elkaar? Hoezo gebruik je geen supergrote kabels? Herfst legt uit dat kabels niet dicht op elkaar kunnen liggen en dat superkabels nog niet bestaan. Er wordt opgemerkt dat het wel erg druk is in het gebied met kabels en leidingen. Hoe beïnvloedt alles elkaar? Wordt er op ruimer verband gekeken en rekening gehouden met de toekomstige mogelijkheid van waterstof? Wordt Schier gecompenseerd? Ook maakt men zich veel zorgen over het leefgebied van de dieren in het Waddengebied.

Na de plenaire sessie start de informatiemarkt. Men kan digitaal alle routes beter in detail bekijken en daar kanttekeningen bij plaatsen. Ook zijn medewerkers van Gasunie en TenneT aanwezig om

uitleg te geven over de technische mogelijkheden. Verder worden gesprekken over het proces gevoerd. De stemming is open en belangstellend, bijna gemoedelijk. Veel mensen nemen de tijd om zich te laten informeren. Rond 23.30 uur wordt de avond afgerond. De vragen, opmerkingen en suggesties worden meegenomen in het verdere proces. Op de [website](#) kunt u uw feedback en suggesties kwijt. In oktober organiseren we opnieuw informatieavonden om het onderzoeksplan bij u te toetsen.

